

"ผมรักนวนิยายของผมทุกเรื่อง"

"ผมรักนวนิยายของผมทุกเรื่อง" พล.ต.อ.วชิษฐ เดชกุญชร กล่าวพร้อมรอยยิ้มเป็นเอกลักษณ์

ปฏิเสธไม่ได้ว่าในวันนี้ **วชิษฐ เดชกุญชร** เป็นนายตำรวจนักเขียนเพียงคนเดียวที่ยังคงมีผลงานเขียนต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลาการทำงานไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปี เพื่อดำรงนักเขียนคนอื่นๆ ล้วนแต่วางปืน วางปากกาหันแทบจะเกือบหมดแล้ว ขณะที่วชิษฐ เดชกุญชร ในวัย ๗๖ กำลังบรรเลงนวนิยาย "พรมแดน" อยู่ใน "มติชนสุดสัปดาห์" มาตั้งแต่ฉบับเดือนกันยายน ๒๕๔๘ เป็นต้นมา เป็นนวนิยายที่ วชิษฐ เดชกุญชร ตั้งใจนำเสนอหลายๆ แง่มุมของปัญหาภาคใต้ โดยอาศัยจากรากฐานของความจริงสะท้อนออกมา

"ในฐานะนักเขียน ผมต้องการถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็นออกมาเป็นตัวหนังสือ คนอ่านต้องทำใจ เพราะมันเป็นนวนิยาย แม้เนื้อหาอาจจะมาจากความจริงเป็นพื้นฐาน แต่พฤติกรรมบางอย่าง ถ้อยคำบางส่วนเป็นจินตนาการของคนเขียน ไม่จำเป็นต้องไปยึดถือว่านั่นนี่เป็นสิ่งที่แน่นอนจริงจัง

"คนอ่านที่เป็นรัฐบาลอาจจะคิดอย่างหนึ่ง ชาวบ้านอาจจะคิดอย่างหนึ่ง แต่ผมก็หวังว่ารัฐบาลจะแก้ปัญหาได้"

พล.ต.อ.วชิษฐ บอกว่าครั้งหนึ่งเคยใช้ชีวิตคลุกคลีอยู่กับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มาเป็นระยะเวลานาน ในวัยเด็กเคยเรียนหนังสือที่เมืองยะลาในชั้นมัธยมปลาย ครั้นเป็นหัวหน้าตำรวจ สันติบาลเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ก็รับราชการอยู่ภาคใต้

พล.ต.อ.วชิษฐ เดชกุญชร เกิดที่จังหวัดอุดรธานี เมื่อ

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๗๒ ในวัยเด็กเติบโตมากับนิตยสาร "เพลินิจิตต์" และนวนิยายยุวชนสำหรับเด็ก ตลอดจนนวนิยายหลากหลายแนวของ "ป.อินทรปาลิต"

"ผมชอบอ่านหนังสือและเขียนหนังสือมาตั้งแต่เด็ก สมัยเรียนชั้นมัธยมผมเขียนทั้งเรื่องและภาพประกอบ ทำออกมาเป็นเล่มให้เพื่อนๆ ในห้องเรียนอ่าน แต่สิ่งที่เขียนในเวลานั้นยังสะเปะสะปะ ไม่ค่อยจะมีแนวลึกลับเท่าไร ออกจะเฉิ่มๆ ด้วยซ้ำ"

แต่ถ้าพูดอย่างเป็นทางการ วชิษฐ เดชกุญชร เริ่มเขียนหนังสือเป็นชิ้นเป็นอันขณะเป็นนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔ โดยเขียนเรื่องแนวหัตถ์ หรือ "หัตถ์การ" ตามคำนิยามของเจ้าตัว ในเรื่อง "ปากกาพา (ให้เป็น) ไป" ลงในวารสาร "มหาวิทยาลัย" ของสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิลาศ มณีวัต ถูกใจจึงส่งเทียบเชิญนักเขียนหนุ่มน้อยมาเขียนคอลัมน์ "นาครสนทนา" ในนิตยสาร "ข่าวกรุง" คู่กับประหยัด ศ. นาคะนาท จนเริ่มมีชื่อเสียงในฐานะนักเขียนใหม่ที่คมทั้งความคิด มุมมอง และสำนวนคมคาย ต่อมาจึงได้เข้าร่วมกลุ่ม "บางกอก" แห่ง "สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์" นิตยสารการเมืองอันดับหนึ่งสมัยนั้น ในเครือเดียวกับข่าวกรุง และเริ่มต้นใช้นามปากกา "โก้ บางกอก" เขียนทั้งบท ความและนวนิยายทั้งใน "ข่าวกรุง", "สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์" และนิตยสารอีกหลายๆ เล่มเช่น "คุณหญิง", "ฟ้าเมืองไทย" เป็นต้น

"นามปากกา "โก้ บางกอก" เกิดขึ้นมาตอนผมเป็นพันตำรวจเอกแล้ว แรกทีเดียวตั้งใจจะใช้กับการเขียน "ล.ว.สุดท้าย" เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับวงการตำรวจ และเป็นเรื่องที่ผมค่อนข้างแน่ใจว่าจะต้องกระทบกระเทือนผู้ใหญ่ในกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) อย่างแน่นอน จึงจำเป็นต้องใช้นามปากกาสุดท้ายผมก็นำมาใช้เขียนเรื่องตลก เรื่องเสียดสีต่างๆ ด้วย"

พล.ต.อ.วชิษฐเล่าถึงจุดเริ่มต้นบนถนนวรรณกรรมของตัวเองว่า ก่อนจะมีชื่อเสียง ก็ไม่ต่างจากนักเขียนใหม่ทั่วไปคือเขียนเรื่องสั้นส่งตามนิตยสารต่างๆ ได้ลงบ้าง ไม่ได้ลงบ้าง บางทีได้ลงแต่ไม่ได้คำตอบแทนก็มี

"จำได้ เคยเขียนเรื่องสั้นส่งให้อิศรา อมันตกุล บรรณาธิการ แต่ "พีอิค" ส่งเรื่องคืนมาให้ ดิงว่าเรื่องมันเบาไป อ่านแล้วไม่มีพลัง พีอิคส่งคืนมาก็จบ ผมทำอย่างนี้อยู่ไม่นาน ไม่ค่อยจะตะเกียกตะกายเหมือนคนอื่นเขา"

อีกช่วงหนึ่งของชีวิตที่ยังไม่เคยลืม

"ราวปี ๒๕๔๑ เป็นช่วงที่เพื่อนผมคือคุณประดิษฐ์ ไกรว่อง เจ้าของนามปากกา "นายกางกลาง" ซึ่งตั้งล้อเลียน "นาย

รำคาญ" มาชวนผมไปทำหน้าที่สื่อพิมพ์ "รวมไทย" ถ้าจำไม่ผิด อยู่แถวๆ บางรัก ลีลม ทั้งช่วยเขียน ช่วยพิสูจน์อักษร ก็ได้ค่าตอบแทนเล็กๆ น้อยๆ"

การได้เข้าไปคลุกคลีงานหนังสือพิมพ์ครั้งนั้น พล.ต.อ. วลีษฐได้รับประสบการณ์มากมาย โดยไม่คิดว่าจะได้รับโอกาสเช่นนี้มาก่อน

"ช่วงนี้มีอิทธิพลต่อชีวิตการเขียนหนังสือของผมมาก เพราะผมใช้โรงพิมพ์แห่งนี้เป็นที่อาศัยลับคมปากกา โดยแทบไม่มีคนรู้ว่าผมเขียน เพราะผมใช้ชื่อค่อนข้างเลอะเทอะ"

ต่อมาเข้ารับราชการตำรวจก็ได้รับโอกาสจาก พล.ต.อ. พจน์ เอกะนันท์ อธิบดีกรมตำรวจ ให้เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ตำรวจ และเขียนคอลัมน์ "พูดจาภาษาตำรวจ" ท้ายเล่ม

พล.ต.อ. วลีษฐรับราชการตำรวจตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ก่อนจะยื่นลาออกในตำแหน่งรองอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายบริหาร เพื่อไปเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นับตั้งแต่บทความเรื่องแรก "ปากกาพา (ให้) เป็น" ไปจนถึงวันนี้ วลีษฐ เดชกุญชร สร้างสรรค์ผลงานออกมามากมาย ทั้งในรูปแบบบทความแนวทฤษฎี, หัสการ อาทิ "สัพเพหระคติ", "เหตุเกิดในกรุงรัตนโกสินทร์", "รำลึกชาติ (นี้)", "รำลึกชาติ (นี้) อีก", "พูดจาประสาตำรวจ ๑-๒", "ความคิดพลาดของนายหมาก", "ความ (ไม่รู้) เรื่องเมืองจีน" ฯลฯ ตลอดจนเรื่องสั้นอีกจำนวนหนึ่ง

ส่วนนวนิยายทั้งในนามปากกา "โก้ บางกอก" และ วลีษฐ เดชกุญชร ได้แก่ "จันทร์หอม", "ดงเย็น", "ล.ว.สุดท้าย", "สารวัตรใหญ่", "เลือดเข้าตา", "สันติบาล", "อวสานสายลับ" และอาชญากรรมชุดที่นำเสนอบทบาทของธนูส นิราลัย ตั้งแต่เรื่องแรก "สารวัตรเถื่อน" ตามด้วย "แม่ลาวเลือด", "หักล้างข้าง" และ "ปวงบาศ" อันเป็นการต่อสู้ครั้งสุดท้ายของธนูส นิราลัย

พล.ต.อ. วลีษฐยอมรับว่าในการเขียนนวนิยายยุคแรกได้รับอิทธิพลจากนักเขียนฝรั่ง ๒ คน คือ เอียน เฟลมมิง และทอม แคลนซี

"ผมเริ่มมาอ่านนวนิยายฝรั่งตอนเรียนจุฬาฯ โดยเฉพาะ เอียน เฟลมมิง เป็นแรงบันดาลใจให้ผมเขียนเรื่อง "สารวัตรเถื่อน" สร้างธนูส นิราลัย ขึ้นมา ตอนโดนแะเขียนอยู่กรมตำรวจ ราวปี ๒๕๒๔-๒๕๒๕" พล.ต.อ. วลีษฐพูดยิ้มๆ

ก่อนจะลงมือเขียนนวนิยายสักเรื่อง นักเขียนมือทองแนวอาชญากรรมของไทยมีขึ้นตอนอย่างไร?

"ผมจะสร้างโครงหลวมๆ ขึ้นมาก่อน ไม่จำเป็นต้องพิสดารอะไรนัก เป็นโครงหยาบๆ ว่าจะเขียนเรื่องอะไร จะไปในทำนองไหน เสรีใจใส่ตัวละครเข้าไปแล้วเดินเรื่อง โครงเรื่องหลวมๆ ทำให้ผมปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวละครให้ไปไหนก็ได้ตามที่ผมอยากจะให้ไป และยังเพิ่มตัวละครจากที่กำหนดไว้ได้อีก ที่นี้จะไปยังไง จบยังงั้นอยู่กับตัวเองแล้ว บางครั้งก็ขึ้นอยู่กับบรรณาธิการ เพราะบางทีผมอยากจะทำ แต่บรรณาธิการไม่ให้จบ"

พล.ต.อ. วลีษฐ เดชกุญชร เป็นนายตำรวจคนเดียวของกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ที่ได้รับพระราชทานยศเป็น "พล.ต.ท." อายุน้อยสุด (อายุต่ำกว่า ๕๐ ปี) ทั้งยังเป็นนายตำรวจนักเขียนคนแรกที่ได้รับยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑

จนวันนี้ยังไม่เคยคิดเกษียณตัวเองจากการเขียนหนังสือ

"ทุกวัน ผมจะเขียนหนังสือตอนเช้าที่บ้าน ทั้งบทความและนวนิยาย เอาแน่ไม่ได้ เกิดอารมณ์อยากเขียนอะไรขึ้นมาก่อนก็เขียน กลางคืนผมก็เขียน สมัยก่อนผมนั่งเขียนที่ไหนก็ได้ สมัยนี้จะพิถีพิถันกับความเป็นตัวของตัวเอง อยากเขียนด้วยความสงบ ไม่อยากให้ใครทวง เพราะฉะนั้นที่เหมาะที่สุดคือที่บ้านตอนเช้า ส่วนที่นี้ (ห้องทำงาน) ถ้าว่างผมก็เอาเหมือนกัน โดยเฉพาะถ้าถูกเร่งรัด" พล.ต.อ. วลีษฐกล่าวหัวเราะเบาๆ

และที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวันคือการอ่าน

"การอ่านกับการเขียนของผมจะคละกันไป ผมอ่านหนังสือเยอะ ส่วนใหญ่อ่านจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเก็บข้อมูล ส่วนผลงานของนักเขียนรุ่นใหม่ๆ ผมไม่ค่อยได้ติดตาม อาจจะเป็นด้วยความแตกต่างทางวัยและความคิดก็ได้ และผมต้องรับสารภาพว่าเรื่องที่นักอ่านยุคนี้เขาตื่นเต้นกัน ผมหยิบมาอ่านไม่กี่หน้า ก็ต้องวาง"

เพราะอะไร?

"อาจจะไม่ใช่เรื่องประเภทที่ผมชอบอ่าน อีกอย่างคนรุ่นผมยังพิถีพิถันในเรื่องการใช้ภาษาไทย พอไปเจอนักเขียนที่เขาไม่เคร่งครัดเรื่องภาษา แม้หนังสือจะเป็นที่นิยมของคนสมัยปัจจุบัน แต่ผมก็ทนอ่านไม่ได้"

"นักเขียนสมัยนี้ เขียนหนังสือกันด้วยภาษาประหลาดๆ ถ้ากรรมการตัดสินประหลาดด้วย ก็ได้รางวัล!"

เป็นความหวังดีจาก วลีษฐ เดชกุญชร!

(คัดจากนิตยสารศิลปวัฒนธรรม รายเดือน วันที่ ๐๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๐๓ คอลัมน์สโมสรรวมกรรม)

สั้นๆกับประวัติของวลีษฐ เดชกุญชร

"วลีษฐ เดชกุญชร" เป็นชาวอีสานโดยกำเนิดตามประวัติท่านเล่าว่าเกิดแถวตำบลหมากแข้ง ในตัวเมืองอุดรธานี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๗๒ เรียนจบปริญญาตรีรัฐศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยม) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นจึงเดินทางไปศึกษาต่อ ประเทศสหรัฐอเมริกา และคว้าปริญญาโทบริหารรัฐกิจหรือรัฐประศาสนศาสตร์ (Master of Public Administration) จากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก

ด้านการทำงาน เคยเป็นอาจารย์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ปีกว่า จึงลาออกมาเป็นตำรวจ เริ่มต้นด้วยยศร้อยตำรวจเอก ตำแหน่งรองสารวัตรใน พ.ศ. ๒๔๙๙ จบลงด้วยยศพลตำรวจเอก ใน พ.ศ. ๒๕๓๓ ลาออกจากตำรวจเพื่อไปเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

